Instanţa de fond: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. A. Motricală)
Dosarul nr. 3r-350/25 (2-24063649-02-3r-13062025)

D E C I Z I E

23 martie 2026 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

examinând recursul declarat de Burchin Liuba împotriva încheierii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 14 aprilie 2025, adoptată în cauza înaintată în ordine de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Burchin Liuba împotriva Primăriei s. Dubăsarii-Vechi, r. Criuleni, terț Cuciuc Efim, cu privire la anularea actelor administrativ individuale și încasarea prejudiciului,

A C O N S T A T A T:

Poziția instanței de fond:

La 12 iunie 2024 Burchin Liuba s-a adresat cu o acțiune împotriva Primăriei s. Dubăsarii-Vechi, r. Criuleni, prin care a solicitat:

- anularea dispoziţiei nr.38 din 02.03.2020 „Cu privire la crearea unei comisii.”, în legătură cu cererea depusă de Cuciuc Efim, locuitor al satului Dubăsarii Vechi, în baza art.32 alin.(1) al Legii nr.436-XVI din 28.12.2006, privind administraţia publică locală;
- anularea procesului-verbal din 02.03.2020, alcătuit de comisia creată;
- anularea procesului-verbal nr.4 din 17.04.2024 al comisiei administrative şi a anexei 1;
- încasarea prejudiciului material şi moral în folosul reclamante.

În motivarea acțiunii a menționat că la 02.03.2020, în urma depunerii unei cereri de Cuciuc Efim, ex primarul satului Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni, Casian Vitalie a emis o dispoziţie cu nr.38 „Cu privire la crearea unei comisii” şi a întocmit un proces-verbal cu aceeași dată.

A considerat reclamanta că familia Burchin a fost dezavantajată, lipsită de dreptul de proprietate al terenului adiacent gospodăriei sale, lipsită de dreptul de a-l avea în posesie şi a-l folosi, i-a fost îngrădit dreptul de acces spre casă.

Datorită favorizării lui Cuciuc Efim de către APL Dubăsarii Vechi, precum şi a conflictelor de interese, deoarece Cuciuc Alexei este specialistul cadastral al primăriei Dubăsarii Vechi, soţia, Cuciuc Viorica, lucrează la primărie, astfel s-a emis dispoziţia

nr.38 din 02.03.2020 împreună cu procesul-verbal din 02.03.2020.

A susținut că actele administrative relatate anterior, poartă un caracter vădit ilegal şi cu încălcări. Prin urmare, în conformitate cu prevederile art.26 alin.(1) lit.a),b) şi lit.c) din Legea contenciosului administrativ, se impune anularea actului în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcărea competenţei; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

A invocat că pârâtul a acţionat cu rea voinţă, nerespectând principiul egalităţii şi nedescriminării prevăzut de art.23 alin.(1) Cod administrativ, n-a fost la faţa locului, să stea de vorbă cu ambele părţi, dar l-a ascultat numai pe Cuciuc Efim, care a fost privelegiat ca să obţină ilegal permisiunea de avea şi poartă auxiliară şi de a face amenajare cu gunoi de construcţie pentru a împiedica accesul de ieşire spre terenul adiacent gospodăriei lui Burchin.

A relatat că dispoziţia nr.38 din 02.03.2020 şi procesul-verbal tot din 02.03.2020 în opinia sa sunt ilegale, nevalabile, aplicându-se eronat legea la emiterea lor. În dispoziţie nu este arătat concret obiectul comisiei „*Cu privire la crearea unei comisii*”. Nu este precizat în realitate cu ce scop a fost creată comisia, doar se menţionează, pentru a clarifica problemele apărute cu vecinii, familia Burchin, și anume pentru a i se permite amenajarea terenului în faţa porţii. Terenul adiacent gospodăriei ei, aparţine familiei Poponeţ-Burchin, anexează explicaţia mamei Poponeţ Irina, fosta proprietară a acestui teren adiacent, iar acum îi aprține ei ca fiind unica moştenitoare.

A considerat că dispoziţia a fost emisă în vederea realizării unui scop ilicit, ascuns, prin șiretlicuri şi minciuni, fără să fie menţionat motivul concret şi să corespundă situației de fapt. Astfel, principiul legalităţii actului administrativ individual şi a autorităţilor publice locale, generează cel puţin două obligaţii: obligația de conformare la lege și obligația de a asigura aplicarea legii. În cazul dat nu s-au respectat aceste două obligaţii.

A susținut că la emiterea dispoziţiei nr.38 din 02.03.2020, ex-primarul Casian Vitalie, n-a ţinut cont de prevederile art.144 alin.(2)-(4) din Codul administrativ. S-a întocmit actul administrativ individual prin inducere dolosivă (făcută cu rea-credinţă şi înşelăciune, prin şiretlicuri) în eroare, în corupere.

A indicat că aceste acte administrative se bazează pe date în esenţă eronate, incomplete pe care beneficiarul, Cuciuc Efim le-a prezentat intenţionat, ca să obţină ce vrea. Cuciuc Efim nu deţine certificat de urbanism şi această poartă auxiliară a fost construită ilegal, pe ascuns, fără să solicite acordul familiei ei în scris, să-i comunice sau să discute cu ei, dar a plănuit din timp, studiindu-i graficul aflării la serviciu. Dimineaţa a plecat la lucru şi când s-a întors, pe la orele 15:30, în locul gardului care era, apăruse o poartă, cu ieşire spre terenul ce-i aparţine şi îi îngrădeşte accesul spre gospodărie şi dreptul de proprietate ca moştenitor, făcându-se chiar şi stăpân.

A menționat că a fost modificată construcția. Aspectul exterior a gardului s-a schimbat, s-a turnat fundament, s-a mai acaparat ilegal şi teren din acest colţ de pământ de către Cuciuc Efim. Din gard s-a făcut şi poartă. Caracteristicile construcţiei iniţiale au fost modificate şi nicidecum construcția dată nu poate fi acceptată fără autorizaţie. Este ilegală şi trebuie demolată potrivit art.28 alin.(1) din Legea nr.163 din 09.07.2010.

A precizat că cererea lui Efim Cuciuc n-a fost pusă în discuţie la şedinţa comisiei de agricultură şi amenajarea teritoriului, apoi discutată şi la şedinţa consiliului local, fiindcă este ilegală, contrară art.14 alin.(2) lit.o) a Legii nr.436- XVI din 28.12.2006. Pe foaia cu dispoziţia nr.38 din 02.03.2020 eliberată lui Cuciuc Efim este aplicată ştampila consiliului local. La 28 februarie 2020 Cuciuc Efim a făcut amenajarea pe ascuns cu gunoi de construcţie pe care acesta o numeşte amenajare. La 02.03.2020 a depus o cerere ca să i se permită să facă amenajare în mod samovolnic.

A afirmat că nu a fost de acord cu această amenajare cu pietre, în care s-a împiedicat venind de la serviciu, cât şi cu poarta auxiliară şi a doua zi, la 03.03.2020 a adresat primăriei un dezacord, la dispoziţia nr.38 din 02.03.2020, înregistrat de secretara consiliului local, Barburas Elena în registru cu nr.7. Nu a primit răspuns la dezacord. Faptul că la dezacordul înaintat, n-a primit răspuns încă odată dovedeşte că acţiunile primăriei Dubăsarii Vechi au fost ascunse, corupte, cu privire la emiterea dispoziţiei şi a întocmirii procesului-verbal, favorizându-l pe Cuciuc Efim și discriminând familia Burchin.

A opinat că a fost încălcat art.12 alin.(1) lit.a) şi h), art.17, art.18, art.16 alin.(3) a Legii nr.190 din 19.07.1994 de unde concluzionează, că administraţia publică locală Dubăsarii Vechi, n-a dorit să fie notificată dispoziţia nr.38 din 02.03.2020 împreună cu procesul-verbal din aceeași dată 02.03.2020.

În dispoziţie este scris la punctul 2, membrii comisiei se vor expune prin întocmirea unui proces-verbal la faţa locului. În realitate la faţa locului nu s-a întocmit nici un proces-verbal, pentru că au scris în proces-verbal ce au vrut ei şi cu scop ascuns, au urmărit de la început, formând comisia. Despre procesul-verbal a aflat din materialele anexate la cererea reconvențională a lui Cuciuc Efim.

Conform ordinului nr.445 din 29.09.2017 „Instrucţiunea privind ţinerea lucrărilor de secretariat în cadrul Cancelariei de Stat” se menţionează că procesul-verbal se întocmeşte după anumite cerinţe standard.

În procesul-verbal din 02.03.2020 lipseşte:

-Titlul şi obiectivul procesului-verbal, precum şi numărul de ordine;

-Nu este indicat în procesul-verbal ce suprafaţă i se permite să amenajeze şi pe ce perioadă;

-Nu este indicat numărul de exemplare în care a fost întocmit;

-Lipseşte numele, prenumele, telefonul persoanei care l-a întocmit;

-În procesul-verbal întocmit scrie „se permite dl. Cuciuc E. amenajarea terenului adiacent, în faţa porţii gospodăriei sale”, dar la care poartă, Cuciuc Efim are 3 porţi.

-Nu este indicată informaţia cu privire la căile de atac şi termenul prevăzute de art.124 Cod administrativ;

-Lipseşte semnătura ei, fapt prevăzut de art.122 (Contrasemnarea, Cod administrativ), deoarece în procesul-verbal trebuia să fie inclusă şi familia ei şi a lui Cuciuc Efim unde urma să se semneze.

Art.122 alin.(3) Cod administrativ, sancţiunea lipsei contrasemnării este nulitatea actului.

Art.117 Cod administrativ, procesul-verbal, (opiniile minoritare se consemnează

separat).

-nu a fost informată despre existenţa unui proces-verbal şi ceea ce scrie în el. A aflat din materialele de judecată, prezentate de Cuciuc Efim, (art.126 comunicarea) precum şi art.96-114 (Comunicarea în cadrul procedurii administrative) Cod administrativ, comunicarea actului administrativ este o procedură deosebit de importantă.

A contestat aceste acte dispoziţia nr.38 din 02.03.2020 şi procesul-verbal din 02.03.2020 către primăria Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni de două ori în luna februarie 2024 şi la 28 mai 2024. Conform Codului administrativ art.141 alin.(4), administrația publică locală care a emis aceste acte le poate şi anula.

Aceste acte administrative individuale, dispoziţia nr.38 din 02.03.2020 şi procesul-verbal din 02.03.2020, nu sunt motivate – pentru ce îi trebuie lui Cuciuc Efim atîtea porți şi să facă amenajare cu gunoi de construcţie în poarta ei.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 14 aprilie 2025, s-a declarat inadmisibilă acţiunea Liubei Burchin împotriva APL Dubăsarii-Vechi, r-nul Criuleni, terț interesat Efim Cuciuc, cu privire la anularea dispoziției primarului Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni nr.38 din 02.03.2020 „Cu privire la crearea unei comisii”, procesului-verbal din 02.03.2020, procesului-verbal nr.4 din 17.04.2024 și încasarea prejudiciului, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) și f) din Codul administrativ.

Solicitarea recurentului:

La 2 mai 2025 Burchin Liuba a declarat cerere de recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de recurs cu anularea încheierii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 14 aprilie 2025.

La 3 octombrie 2025 potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a invocat recurenta argumente cu privire la fondul cauzei. Suplimentar a indicat că instanţa de judecată nu a luat în consideraţie cele expuse de către reclamantă în cerere, precum şi probele înaintate, în special nu a ţinut cont de faptul că la 15.11.2023 a aflat de existenţa încă şi a procesului verbal din data de 02.03.2020.

A declarat că n-a încălcat nici un termen, nu i-a fost comunicat de existenţa procesului verbal din 02.03.2020 pentru ca cererea de chemare în judecată să fie inadmisibilă. Instanţa de judecată n-a explicat în scris motivarea inadmisibilităţii.

La 20 martie 2026 Burchin Liuba a depus explicații suplimentare, prin care a invocat aspecte cu privire la fondul cauzei.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, Completul specializat a constatat că o copie al dispozitivului încheierii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 14 aprilie 2025 a fost înmânată recurentei la aceeași dată, iar la 2 mai 2025 Burchin Liuba a depus recurs, la 10 mai 2025 Burchin Liuba a recepționat copia încheierii.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Completul specializat consideră că recursul declarat de Burchin Liuba, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menţinerea încheierii instanţei de fond, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Conform art. 241 alin.(1), (3) Cod administrativ, (1) Încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. (3) Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Astfel, actele cauzei atestă că, la 2 martie 2020 primarul satului Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni, Casian Vitalie, în legătură cu cererea depusă de Cuciuc Efim și în baza art.32 alin.(1) al Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, a adoptat dispoziția nr.38, prin care a decis crearea unei comisii de lucru privind cererea lui Efim Cuciuc pentru a clarifica problemele apărute cu vecinii familia Burchin, cu următorii membri: Macarenco Constantin – viceprimar, Cuciuc Alexei – specialist cadastral, Agahi Petru – ecologist, Coșulschi Victor – consilier local, membru al comisiei agrare, Dicusar Adrian – inspector superior al IP Criuleni și Leahu Timofei – președinte al comisiei agrare. (f.d.25)

Conform procesului-verbal al comisiei din 2 martie 2020, se atestă că la fața locului au fost prezenți Cuciuc Efim și Burchin Liuba. Comisia s-a prezentat la fața locului la ora 15:15. În urma studierii cererii nr.5 din 2 martie 2020 depusă de Cuciuic Efim și a analizei situației la fața locului, comisia a decis unanim a permite lui Cuciuc Efim amenajarea terenului adiacent, în fața porții gospodăriei sale, teren proprietate publică, menționîndu-se că Burchin Liuba a fost de acord. Comisia nu a depistat nereguli privind amplasarea porții auxiliare a gospodăriei lui Cuciuc Efim. Burchin Liuba a fost atenționată despre necesitatea înlăturării încălcării regulilor de depozitare a materialelor de construcții (pietre, nisip) de pe terenul public. (f.d.27)

La 3 martie 2020 Burchin Liuba a înregistrat în primărie dezacordul scris, prin care a infirmat faptul că ar fi dat acordul ca lui Cuciuc Efim să-i fie permisă amenajarea teritoriului adiacent porții, concomitent exprimîndu-și dezaprobarea față de activitatea comisiei. (f.d.32)

La 21 februarie 2024 reclamanta Burchin Liuba a adresat primarului satului Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni, Chetrușca Aurel o cerere prealabilă (f.d.29-31) prin care a solicitat anularea – dispoziției primarului Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni nr.38 din 2

martie 2020 „Cu privire la crearea unei comisii” și a procesului-verbal din 02.03.2020 a comisie.

Prin răspunsul nr.7 din 1 martie 2024, se atestă că Primarul s.Dubăsarii Vechi, Chetrușca Aurel a examinat cererea prealabilă. (f.d.40).

Prin procesul-verbal al comisiei administrative nr.4 din 17 aprilie 2024 s-a decis anularea răspunsului nr.7 din 1 martie 2024 din considerentul comiterii greșelilor tehnice de întocmire al răspunsului, cu întocmirea unui alt răspuns cu privire la cererea Liubei Burchin din data de 21 februarie 2024, drumul public de pe str. Burebista se află în proprietatea și gestiunea APL Dubăsarii Vechi. Conform Anexei nr.1 nu este posibilă anularea dispoziției nr. 38 din 2 martie 2020 și procesului verbal din 2 martie 2020. (f.d.41-42, 43)

În dezacord cu actele administrative nominalizate, la 12 iunie 2024 Burchin Liuba s-a adresat cu o acțiune împotriva Primăriei s. Dubăsarii-Vechi, r. Criuleni, prin care a solicitat:

- anularea dispoziţiei nr.38 din 02.03.2020 „Cu privire la crearea unei comisii.”, în legătură cu cererea depusă de Cuciuc Efim, locuitor al satului Dubăsarii Vechi, în baza art.32 alin.(1) al Legii nr.436-XVI din 28.12.2006, privind administraţia publică locală;

- anularea procesului-verbal din 02.03.2020, alcătuit de comisia creată;

- anularea procesului-verbal nr.4 din 17.04.2024 al comisiei administrative şi a anexei 1;

- încasarea prejudiciului material şi moral în folosul reclamantei.

Prima instanță, prin încheierea din 14 aprilie 2025, a declarat inadmisibilă acțiunea de concretizare depusă în contencios administrativ de către Burchin Liuba, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) și f) Cod administrativ.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 2 mai 2025, Burchin Liuba a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus.

În conformitate cu prevederile art. 189 alin.(1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Potrivit art.207 alin.(1), alin.(2) lit. d) din Codul administrativ, (1) Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

În temeiul art.162 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, (1) Procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

În conformitate cu art.209 alin.(1) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

La caz, instanța de judecată atestă că acțiunea depusă de către Burchin Liuba a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209, or după cum atestă actele cauzei atestă cert că în privința actelor dispoziţiei nr.38 din 2 martie 2020 și al procesului-verbal din 2 martie 2020 reclamanta a depus un dezacord încă la 3 martie 2020 (a se vedea f.d.11), iar ulterior o acțiune în contencios administrativ nu a depus, valorificându-și dreptul respectiv abia la 12 iunie 2024.

Astfel, Completul evidențiază că legea stabilește cert faptul că cererea de chemare în judecată a fost depusă în instanța de judecată la 12 iunie 2024, adică cu omiterea termenului legal stabilit prin Codul administrativ, întrucât aceasta urma a fi depusă în termen de 30 de zile de la data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de Codul administrativ pentru soluţionarea acesteia, la caz în contextul în care cererea din 3 martie 2020 nu a fost soluționată în termenul legal, reclamanta a avut obligația de a respecta termenul de adresare în instanța de judecată, însă ultima a omis acest fapt.

Raportând prevederile legale citate la circumstanțele expuse, Completul de judecată reține că, instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia că acțiunea este depusă cu omiterea termenului prevăzut de lege, fiind înaintată peste o perioadă care depășește termenul de 30 de zile.

Potrivit art. 65 din Codul administrativ, (1) Dacă o persoană, din motive independente de voinţa ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. (2) Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază şi, suplimentar, se recuperează acţiunile omise. (3) După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acţiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepţia cazului cînd acest lucru nu a fost posibil pînă la expirarea termenului de un an ca urmare a forţei majore. (4) Persoanele interesate pot contesta actul/refuzul autorităţii publice de repunere în termen cu acţiune în contencios administrativ numai odată cu fondul. (5) Repunerea în termen nu se permite în cazurile excluse prin lege.

Completul de judecată reține că recurenta Burchin Liuba la depunerea acțiunii nu a solicitat repunerea în termen şi nici nu a invocat argumente ce ar justifica omiterea termenului de înaintare a cererii de chemare în judecată. În acelaşi context, se va reține că, omisiunea de a formula şi a depune acțiune în instanța de judecată în conformitate cu rigorile Legii şi în termenul stabilit, este imputabilă exclusiv reclamantei.

Astfel, depășirea termenului de adresare cu acțiune în contencios administrativ, precum și efectele unei asemenea depășiri reprezintă sancțiunea civilă aplicată reclamantei pentru nevalorificarea drepturilor sale în interiorul termenului legal.

În acest context, instanţa de judecată relevă şi opinia Curţii Europene a Drepturilor Omului, expusă în jurisprudenţa sa constantă, care explică că, limitele de termen (prescripţia) impuse în vederea apărării judiciare a drepturilor pretinse a fi lezate, sunt acceptabile în interesul unei bune administrări a justiţiei, urmărind un scop legitim de a asigura securitatea raporturilor juridice şi protejarea persoanelor ce ar putea fi acuzate împotriva învinuirilor lipsite de actualitate (*stale claim*) susceptibile de a provoca dificultăţi în eliminarea şi preîntâmpinarea actelor de injustiție.

Instituirea exigenţelor de admisibilitate nu urmăresc restrângerea accesului liber la justiţie, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condiţiile legii, ci exclusiv instaurarea unui ordini juridice indispensabile circuitului constituţional prevăzut în art. 20 din Constituţie, prevenindu-se, astfel, abuzurile şi asigurându-se protecţia drepturilor şi intereselor legitime ale celorlalte părţi.

Astfel, sub aspect procesual, accesul liber la justiţie se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acţiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept.

Cu referire la pretenția privind încasarea prejudiciului, potrivit art. 10 alin. (2) din Codul administrativ, decizia autorităţii publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.

În conformitate cu prevederile art. 60 alin. (3) din Codul administrativ, în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărîrea instanţei de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă.

Conform art. 140 din Codul administrativ, un act administrativ individual obţine puterea lucrului decis atunci cînd nu mai poate fi contestat nici pe cale prealabilă, nici prin acţiune în instanţa de judecată competentă.

În temeiul art. 167 alin.(4) din Codul administrativ, dacă prin cererea prealabilă se solicită şi repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separată.

Prin prisma art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la art.208.

Astfel, la materialele cauzei nu s-au regăsit acte confirmative care să ateste că reclamanta Burchin Liuba a inițiat procedura administrativă cu privire la încasarea prejudiciului.

Raportînd cadrul legal, la circumstanțele faptice ale cauzei, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, cerința reclamantei Burchin Liuba cu privire la repararea prejudiciului este una prematură, fiind în mod corect stabilit

de către prima instanță inadmisibilitatea acesteia, în contextul în care la caz nu se atestă dovada respectării procedurii prealabile.

Prin urmare, în condițiile în care acţiunea în contestare nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, instanţa de judecată nu va purcede la examinarea şi soluționarea fondului acțiunii în obligare în ordinea contenciosului administrativ, deoarece chestiunile de procedură preced fondul acţiunii în contenciosul administrativ.

Raportînd normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, Completul judiciar conchide că instanța de fond în mod legal a constatat inadmisibilitatea acțiunii înaintate de Burchin Liuba.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere că nu au fost constatate temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalităţii încheierii contestate şi care ar duce la anularea acesteia, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menţine încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 14 aprilie 2025, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de către Burchin Liuba.

Se menţine încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 14 aprilie 2025.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei